

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан педагогічного факультету
Олефіренко Т.О.

« 1 » Вересня 20 21 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

ПЕДАГОГІКА КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЕВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього ступеня бакалавр
галузі знань 01 Освіта /Педагогіка
освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»

Шифр за навчальним планом ПП 2.14

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Педагогіка культурно-дозвілевої діяльності» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «_25_» _березня_ 2021_ року, протокол № _9_ .

Розробники програми:

Смікал В.О., к.пед.н., доцент, доцент кафедри педагогіки

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки

«_1_» _____ 09 _____ 2021__ року, протокол №_1_.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Дем'яненко Н.М.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни
Шифр дисципліни ПП 2.14

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань <u>01 Освіта</u>	Кількість кредитів: 10		Методи навчання: Словесні: лекція, семінар, пояснення, розповідь, бесіда. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки	Загальна кількість годин: 300		
Освітній ступінь <u>бакалавр</u>	Лекції		Форми поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тестування; контрольна робота, реферування
	60		
	Семінарські та практичні заняття:		
<u>Робоча</u> <u>Обов'язкова</u>	68		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2	Лабораторні заняття:		
	Індивідуальна робота:		
Семестр 3-4	30		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - Аудиторне - - самостійна робота -	172		Форма підсумкового контролю: <u>екзамен</u>
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська			

Предмет вивчення навчальної дисципліни – теорія і практика культурно-освітньої дозвіллевої діяльності. Історичні етапи становлення, сутність, принципи, функції, класифікація, структура, рівні, сучасні тенденції розвитку дозвілля в Україні та поза її межами, знання яких виступають важливою складовою як теоретичної, так і практичної підготовки майбутнього педагога-організатора культурно-освітньої діяльності і рекреації та підсилюють ступінь його готовності до високопродуктивної професійної діяльності у сфері культурно-просвітницького та дозвіллево-рекреаційного простору.

Міждисциплінарні зв'язки викладання дисципліни «Педагогіка культурно-дозвіллевої діяльності» узгоджується із подальшим вивченням циклу науково-предметної підготовки

(Теорії культурно-дозвіллевої діяльності, культурології дозвілля, рекреалогії дозвілля, організації дозвіллевих об'єднань та ін.).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка культурно-дозвіллевої діяльності» є ознайомлення студентів з теорією і практикою педагогіки культурно-освітньої дозвіллевої діяльності, набуття компетенцій організації та проведення професійної діяльності у сфері дозвілля та рекреації.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів із теоретичними засадами культурно-освітньої дозвіллевої діяльності;
- формування у студентів стійкого уявлення про специфіку культурно-освітньої діяльності у сфері дозвілля;
- ознайомлення студентів з розробкою і впровадженням нових підходів до визначення принципів організації, змісту, методів та форм дозвілля;
- залучення студентів до вирішення актуальних проблем регулювання вільного часу.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	ПРН1. Володіти основними знаннями і поняттями з педагогіки, психології, педагогіки дозвілля, теорії і методики культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації.	ФК5. Здатність використовувати основи теорії та методології освіти, педагогіки, педагогіки дозвілля у професійній діяльності.
2	ПРН3. Уміти конструктивно розв'язувати професійні, проблемні завдання, здійснювати суб'єкт-суб'єктну, педагогічно доцільну, партнерську взаємодію на основі загальнолюдських цінностей, етики і моралі.	ФК1. Здатність організовувати і здійснювати педагогічно-дозвіллеву і педагогічно-рекреаційну діяльність в установах культурно-освітнього та оздоровчо-педагогічного призначення.
3	ПРН6. Уміти виявляти інтереси і потреби населення в різних видах культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації з урахуванням специфіки, віку, статі, освіти.	ФК8. Здатність розуміти тенденції педагогічно-дозвіллевої діяльності та вміти передбачати їх перспективи.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин / 10 кредитів ECTS.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин						
		Аудиторні	Лекції	семінарські	практичні	СРС	Індивідуальна робота	СРС
1.	Модуль 1. Теоретико-методологічні основи культурно-освітньої дозвіллевої діяльності							
1.1	Тема 1.1 Сутність та основні поняття культурно-освітньої	14	6	4	4	16	2	28

	дозвіллевої діяльності							
1.2	Тема 1.2 Культурно-дозвіллева сфера сучасного суспільства	14	6	4	4	16	3	27
2.	Модуль 2. Історія розвитку культурно-дозвіллевої діяльності							
2.1	Тема 2.1. Історія виникнення педагогіки дозвілля як науки	8	4	2	4	15	2	16
2.2	Тема 2.2. Дозвілля первісної та архаїчної доби. Сфера дозвілля у період Античності	8	4	2	-	19	2	16
2.3	Тема 2.3. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля за часів Середньовіччя та у період Відродження. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби	14	6	4	4	36	4	32
2.4	Тема 2.4. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні	8	4	2	2	17	2	16
3	Модуль 3. Організація культурно-освітньої дозвіллевої діяльності							
3.1	Тема 3.1. Напрями, форми і методи організації культурно-освітньої дозвіллевої діяльності	12	6	2	4	13	3	22
3.2	Тема 3.2. Виховне значення культурно-освітньої дозвіллевої діяльності	10	4	4	2	15	3	22
3.3	Тема 3.3. Культурно-освітня дозвіллева діяльність з різними групами населення	10	4	4	2	15	3	22
4.	Модуль 4. Управління культурно-освітньою дозвіллевою діяльністю							
4.1	Тема 4.1. Основні принципи управління культурно-дозвіллевою діяльністю.	10	6	2	2	15	2	23
4.2	Тема 4.2. Методи управління культурно-дозвіллевою діяльністю.	12	6	2	4	13	2	23
4.3	Тема 4.3. Організація та управління роботою культурно-освітніх дозвіллевих закладів.	12	4	4	4	13	2	23
Разом:		128	60	34	34	172	30	270

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	Кількість годин		
		л	с	п
1	Модуль 1. Теоретико-методологічні основи культурно-освітньої дозвіллевої діяльності			

	<p>Тема 1.1. Сутність та основні поняття культурно-освітньої дозвіллевої діяльності</p> <p>Об'єкт, предмет і завдання навчальної дисципліни «Педагогіка культурно-дозвіллевої діяльності», її зміст, структура, особливості. Міждисциплінарні зв'язки, джерела вивчення.</p> <p>Дозвіллева діяльність як діяльність та спосіб існування і розвитку соціальної дійсності, прояв соціальної активності, цілеспрямоване віддзеркалення і перетворення навколишнього світу. Просторові та часові параметри дозвілля.</p> <p>Зовнішні та внутрішні характеристики дозвілля: циклічність, наповненість, інтенсивність та функціональність (дисфункціональність). Основні поняття зі сфери культурно-освітньої дозвіллевої діяльності: соціально-культурна сфера, суб'єкт і об'єкт культурно-освітньої діяльності в умовах дозвілля; пізнавально-творча діяльність, соціально-культурна активність, соціально-культурні зв'язки, культурно-просвітницька робота, культурно-масова робота та ін.</p> <p>Шляхи, закономірності розвитку та етапи становлення дозвілля як соціально-культурного явища. Проблеми періодизації історичних процесів. Наукове усвідомлення дозвілля в міждисциплінарному контексті. Дозвілля як складова часового простору, вид людської життєдіяльності, психологічний стан людини, ознака цілісного способу життя. Сутність поняття «соціально-культурний простір», «соціально-культурна діяльність», «соціально-культурна комунікація». Функціональна і організаційні структури соціально-культурного простору та взаємозв'язків цього явища дозвіллевим простором.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 14</i></p>	6	4	4
	<p>Тема 1. 2. Культурно-дозвіллева сфера сучасного суспільства</p> <p>Принципи організації культурно-дозвіллевої діяльності (гуманізація змісту виховного компоненту дозвілля, національна спрямованість культурно-дозвіллевої діяльності, демократизація дозвілля, безперервність і наступність форм дозвілля, модернізація, оновлення технології). Основні характеристики культурно-дозвіллевої діяльності. Завдання культурно-дозвіллевих систем.</p> <p>Культурно-освітня та культурно-дозвіллева сфери діяльності: спільне та відмінне. Сучасне інтегративне розуміння культурно-освітньої дозвіллевої діяльності. Інноваційні заклади культури як самостійні форми культурно-дозвіллевих організацій, спрямовані на реалізацію поліфункціональної або монофункціональної діяльності, пов'язаної із задоволенням культурних потреб населення. Класифікація інноваційних закладів культури за характером діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела 3, 5, 10, 14, 15</i></p>	6	4	4
	<p>Модуль 2. Історія розвитку культурно-дозвіллевої діяльності.</p> <p>Тема 2.1. Історія виникнення педагогіки дозвілля як науки.</p> <p>Еволюція дозвілля. Найбільш відомі західні дослідники культурно-дозвіллевої діяльності – Ж. Фурастьє, Ж. Дюмазьє (Франція); К. Роберт, С. Р. Паркер (Великобританія); К. Жигульський (Польща); О. Салаї (Угорщина). Західні школи з вивчення вільного часу та дозвілля.</p> <p>Українські педагоги А. Макаренко, С. Русова, В.</p>	4	2	2

<p>Сухомлинський, К. Ушинський, Я. Чепіга про важливість організації дозвілля.</p>			
<p>Тема 2.2. Дозвілля первісної та архаїчної доби. Сфера дозвілля у період Античності.</p>			
<p>Дозвілля первісної та архаїчної доби (від доісторичних часів до IV тис. до н. е.). Перші прообрази дозвіллевої діяльності та передумови створення дозвіллевого середовища (колективно-синкретичний етап). Дозвілліві потреби та можливості сфери дозвілля первісної доби. Види дозвілля первісних людей. Соціально-виховне значення святкового дозвілля та види дозвіллевих розваг. Основні напрями спрямування дозвіллевої діяльності у період архаїчної доби (державно-регламентувальний період становлення сфери дозвілля). Передумови створення дозвіллевої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай).</p> <p>Передумови становлення та функціонування сфери дозвілля у період Античності (від III тис. до н. е. до V ст. н. е.). Дозвілля як уособлення потреб вільних громадян у період Античності. Дозвілля як самостійна складова соціокультурної сфери античного суспільства. Поява суспільного (громадського) дозвілля. Виникнення розгалуженої сфери дозвілля та розбудова дозвіллевої інфраструктури в період Античності. Наукове усвідомлення соціальної ролі дозвілля у період Античності: теоретичне обґрунтування соціальної значимості дозвілля (Платон); дозвілля як засіб втілення інтелектуального споглядання вільної людини й мудреця (Арістотель).</p>	4	2	
<p>Тема 2.3. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля за часів Середньовіччя та у період Відродження. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби</p>			
<p>Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля за часів Середньовіччя (прибл. V – сер. XV ст.) Вплив загальних соціально-культурних процесів на розвиток дозвіллевої сфери часів Середньовіччя: пріоритет релігійних цінностей, жорстка станова диференціація, декларативна форма участі в суспільному житті. Регламентація соціального часу і соціальної життєдіяльності та їх вплив на дозвілліві потреби суспільства. Просування релігійних цінностей через дозвілля. Форми масового дозвілля: релігійні вистави, містерії. Міське та селянське дозвілля. Формування традицій корпоративного дозвілля та системи корпоративних заходів.</p> <p>Розбудова сфери дозвілля у період Відродження (XIV-XVI ст.) Дозвілля як засіб становлення власної волі та творчого начала в людині у період Відродження. Моральні та етичні виміри дозвілля. Особливості дозвіллевих потреб та види дозвіллевих занять доби Відродження. Формування кружків освічених людей. Соціально-виховна мета дозвілля та уявлення про дозвіллеву діяльність гуманістів епохи Відродження Л. Валла, Д. Манетті, М. Монтень, М. Пальмієрі.</p> <p>Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби (середина XVII ст. - середина XX ст.) Соціально-виховний вплив сфери дозвілля за індустріальної доби (прагматично-соціалізувальний етап). Основні тенденції динаміки сфери дозвілля у період індустріальної доби. Урбанізація, технічний та промисловий розвиток як передумови для кількісних та якісних змін дозвілля. Види і особливості світського</p>	6	4	4

<p>дозвілля. Зародження туристичного, курортного і паркового дозвілля. Специфічні ознаки загальнодоступної дозвіллевої діяльності. Зародження клубного дозвілля. Специфічні особливості інфраструктури сфери дозвілля молоді. Зародження скаутизму та скаутських організацій в Європі, Америці, Азії, Австралії.</p>			
<p>Тема 2.4. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні. Першоджерела розвитку сфери дозвілля в дохристиянські часи (VI – X ст.). Святково-обрядове дійство як засіб втілення потреби консолідації спільноти та передання соціальних і культурних традицій. Давні форми дозвіллевої діяльності українських пращурів. Спільні форми колективного дозвілля дозвілля релігійно-соціального спрямування. Виникнення перших національно-релігійних громадських організацій, братських шкіл, об'єднань, етнічно-культурних клубів. Розбудова сфери дозвілля України (XIX – поч. XX ст.) Види дозвіллевої діяльності: діяльність братств. Урізноманітнення сфери дозвілля та особливості змісту дозвіллевої діяльності в напрямі просвіти. Український культурно-просвітницький рух: діяльність літературного угруповання „Руська трійця» М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький. Зародження культурно-освітніх організацій (гуртків), клубів, товариств культурно-просвітницького спрямування. Діяльність культурно-просвітницьких, туристично-краєзнавчих об'єднань та молодіжних товариств. <i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 7,9, 10, 15, 19, 23, 24, 25.</i></p>	4	2	
<p>Модуль 3. Організація культурно-освітньої дозвіллевої діяльності Тема 3.1. Напрями, форми і методи культурно-освітньої дозвіллевої діяльності Основні напрями культурно-освітньої дозвіллевої діяльності: культурно-дозвіллевий і рекреаційний; соціально-профілактичний; профорієнтаційний; спортивно-оздоровчий. Форми педагогічної організації дозвілля (класифікація І.Д. Звереві): 1) за кількісним складом учасників: індивідуальні (бесіда, гра), колективні (конкурс, диспут, прес-конференція, усний журнал, відеолекторій, аукціон), масові (свято, концерт, акція, фестиваль); 2) за складністю побудови: прості (бесіда, диспут, вікторина), складні (конкурс, ярмарок, змагання, мандрівка, театралізована постановка, тематичний вечір, ігрова програма), комплексні (тематичний день, тематичний тиждень, місячник, фестиваль); 3) за характером змістового наповнення: інформаційні (бесіда, лекція, диспут, зустріч, круглий стіл, тематичний вечір), практичні (виставка, похід, змагання, конкурс умільців, вулична ігротека), інформаційно-практичні (гра мандрівка, тематична акція, конкурс). Методи дозвілля. Вибір методів. <i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 26, 29</i></p>	6	2	
<p>Тема 3.2. Виховне значення культурно-освітньої дозвіллевої діяльності Виховне, навчальне та освітнє значення культурно-дозвіллевої діяльності. Культурно-освітня дозвіллева діяльність як основа</p>	4	2	

<p>трудового, естетичного, патріотичного та інших видів виховання.</p> <p>Зміст виховання особистості у дозвіллевій сфері. Чинники, що впливають на характер проведення людиною свого вільного часу: соціальне становище, національні традиції, психічні та фізіологічні зміни, ціннісні орієнтації, притаманні конкретному віковому стану.</p> <p>Виховання гармонійної особистості за допомогою дозвіллевої діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела 4, 5, 26, 29,33</i></p>			
<p>Тема 3.3. Культурно-освітня дозвіллева діяльність з різними групами населення</p> <p>Характеристика різних категорій потенційних учасників культурно - дозвіллевої діяльності: за місцем проживання, за віком, за професією, за соціальним станом, за уподобаннями.</p> <p>Вплив громадських закладів на формування потреб у сфері дозвілля. Розвиток дозвіллевих центрів, що охоплюють різні вікові категорії населення, різні суспільні структури (сім'ю, вулицю, любителські об'єднання, підліткові групи).</p> <p>Знання особливостей аудиторії, що обслуговується як однієї із найефективніших умов організації культурно-дозвіллевої діяльності. Поняття про різнобічний характер потреб людини. Естетичний інтерес і його роль у формуванні особистості. Особливості педагогічного керівництва процесом формування естетичних інтересів та потреб різних категорій населення. Можливість впливу громадських закладів (школа, клуб, театр, філармонія, бібліотека і т.д.) на формування потреб у сфері дозвілля.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 10, 13, 22, 26, 29, 33</i></p>	4	2	
<p>Модуль 4. Управління культурно-освітньою дозвіллевою діяльністю</p> <p>Тема 4.1. Основні принципи управління культурно-дозвіллевою діяльністю</p> <p>Принципи управління (відповідності, об'єктивності, оптимальності, конкретності, контролю, індивідуальної відповідальності, прогнозування, та ін.) як об'єктивні правила управлінської поведінки. Специфіка управління: через засоби масової інформації, шляхом впровадження в суспільну поведінку різноманітних програм, через систему освіти та самоосвіти і т.д. Взаємовідносини об'єкту і суб'єкту управління. Механізм управління: державна система управління, громадське самоуправління, соціальне замовлення.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 10, 13, 22, 26, 29, 33.</i></p>	6	2	
<p>Тема 4.2. Методи управління культурно-дозвіллевою діяльністю</p> <p>Методи управління. Методи : матеріального і морального стимулювання (метод правових гарантій, державного захисту, недоторканості творчої діяльності, захист авторських прав і т.д.). Методи організації духовної діяльності: переконання творчістю, її результатами; свобода самовираження; колегіальність оцінки процесу і результатів діяльності; невтручання в творчий процес не зайнятих в ньому осіб; та ін. Управління та самоуправління в культурно-дозвіллевій діяльності. Специфіка управління управлінським</p>	6	2	

<p>персоналом. <i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 10, 13, 22, 26, 29</i></p> <p>Тема 4.3. Організація та управління роботою культурно-освітніх дозвіллевих закладів.</p> <p>Функції культурно-освітніх закладів. Адміністративне керівництво клубним закладом. Планування, облік і звітність культурно-освітніх закладів. Перспективні, квартальні та місячні плани. Фінансування державних клубних закладів, специфіка діяльності комерційних. Доходи і розходи клубного закладу. Штатний розпис. Кошторис клубних закладів. Права і обов'язки розпорядника кредитів. Вимоги до влаштування і технічної експлуатації закладу. Ремонт приміщення та інвентарю. Оренда приміщення. Вимоги до постійного і святкового оформлення. <i>Рекомендовані інформаційні джерела 3,4, 5, 10, 13, 22, 26, 29, 33.</i></p>	4	4	
---	---	---	--

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять (індивідуальної роботи) Плани семінарських занять

Тема 1. Дозвілля як складова соціально-культурного простору (сем.)

ПЛАН

1. Об'єкт, предмет і завдання навчальної дисципліни «Педагогіка культурно-дозвіллевої діяльності»
2. Етапи становлення і розвитку дозвіллевої сфери.
3. Дозвілля як складова часового простору.
Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 14

Тема 2. Культурно-дозвіллева сфера сучасного суспільства

ПЛАН

1. Принципи організації культурно-дозвіллевої діяльності
2. Основні характеристики культурно-дозвіллевої діяльності. Завдання культурно-дозвіллевих систем.
3. Класифікація інноваційних закладів культури за характером діяльності
Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 14, 18

Тема 3. Дозвілля первісної та архаїчної доби (від доісторичних часів до IV тис. до н. е.)

ПЛАН

1. Перші прообрази дозвіллевої діяльності та передумови створення дозвіллевого середовища (колективно-синкретичний етап).
2. Соціально-виховне значення святкового дозвілля та види дозвіллевих розваг.
3. Основні напрями спрямування дозвіллевої діяльності у період архаїчної доби (державно-регламентувальний період становлення сфери дозвілля).
4. Передумови створення дозвіллевої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай).
Рекомендовані інформаційні джерела: 10, 19, 23, 24, 25

Тема 4. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля у період Відродження

ПЛАН

1. Розбудова сфери дозвілля у період Відродження (XIV-XVI ст.)
 2. Особливості дозвіллевих потреб та види дозвіллевих занять доби Відродження.
 3. Соціально-виховна мета дозвілля та уявлення про дозвіллеву діяльність гуманістів епохи Відродження Л. Валла, Д. Манетті, М. Монтень, М. Пальмієрі
- Рекомендовані інформаційні джерела: 10, 19, 23, 24, 25*

Тема 5. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби (середина XVII ст. - середина XX ст.)

ПЛАН

1. Основні тенденції динаміки сфери дозвілля у період індустріальної доби.
2. Види і особливості світського дозвілля.
3. Зародження туристичного, курортного і паркового дозвілля. Специфічні ознаки загальнодоступної дозвіллевої діяльності.
4. Зародження скаутизму та скаутських організацій в Європі, Америці, Азії, Австралії.

Рекомендовані інформаційні джерела: 10, 19, 23, 24, 25

Тема 6. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні

ПЛАН

1. Першоджерела розвитку сфери дозвілля в дохристиянські часи (VI – X ст.).
2. Давні форми дозвіллевої діяльності українських прашчурів.
3. Виникнення перших національно-релігійних громадських організацій, братських шкіл, об'єднань, етнічно-культурних клубів.
4. Розбудова сфери дозвілля України (XIX – поч. XX ст.).

5. Український культурно-просвітницький рух.

Рекомендовані інформаційні джерела: 10, 19, 23, 24, 25

Тема 7. Культурно-освітня та культурно-дозвіллева сфери

ПЛАН

1. Проаналізуйте культурно-освітню та культурно-дозвіллеву сфери діяльності.
2. Визначте спільне та відмінне культурно-освітньої та культурно-дозвіллевої сфери діяльності

Рекомендовані інформаційні джерела 3, 4, 5, 22, 26, 29, 33

Тема 8. Форми і методи культурно-освітньої дозвіллевої діяльності

ПЛАН

1. Основні напрями культурно-освітньої дозвіллевої діяльності.
2. Форми педагогічної організації дозвілля (класифікація І.Д. Звереві):
3. Методи дозвілля. Вибір методів.

Рекомендовані інформаційні джерела 3, 4, 5, 22, 26, 29, 33

Тема 9. Дозвіллева діяльність і різними категоріями населення

ПЛАН

1. Дитяча дозвіллева діяльність як одна з умов соціального впливу на особистість
2. Культурно дозвіллева діяльність з дітьми і підлітками з девіантною поведінкою
3. Дозвіллева робота з сім'ями
4. Особливості дозвіллевої роботи з дорослими та людьми похилого віку
5. Дозвіллева діяльність з особами з обмеженими можливостями

Рекомендовані інформаційні джерела 18, 22, 26, 28, 30, 31, 37.

Тема 10. Основні інститути дозвіллевої сфери**ПЛАН**

1. Дозвіллева діяльність в клубах і дозвіллевих центрах
2. Робота парку як дозвіллевого центру
3. Дозвілля в туристичних комплексах та готелях
4. Дозвіллева діяльність за місцем проживання
5. Музей як дозвіллевий центр
6. Хобі-групи як інститути дозвілля

Рекомендовані інформаційні джерела 18, 22, 26, 28, 30, 31, 37.

Тема 11. Інститут дозвілля як важливий елемент соціальної структури постіндустріального суспільства**ПЛАН**

1. Мета, завдання і функції інституту дозвілля.
 2. Державні заклади культури, культурноосвітні установи різних форм власності, громадські угруповання та інші дозвіллеві організації, що реалізують культурно-просвітницькі функції у межах соціального інституту дозвілля як суб'єкт дозвілля.
 3. Кадровий склад (штатні працівники) та актив культурно-дозвіллевих організацій, як колективний суб'єкт дозвілля
 4. Суспільні трансформації та їх вплив на зміни в структурі інституту дозвілля, його реструктуризацію.
 5. Принципи організації дозвіллевої діяльності .
- Рекомендовані інформаційні джерела 5, 10, 13, 22, 26, 29*

Тема 12. Управління дозвіллевою сферою**ПЛАН**

1. Сутність культурної політики.
 2. Загальноприйняті моделі культурної політики.
 3. В чому полягає складність дозвіллевої політики?
 4. Сутність управління дозвіллевою сферою на місцях.
 5. Сутність добровільних об'єднань дозвіллевої сфери.
- Рекомендовані інформаційні джерела 3, 4, 5, 10, 13, 22, 26, 29, 33.*

Практичні заняття**Тема 1. Сутність та основні поняття культурно-освітньої дозвіллевої діяльності****Питання для опрацювання**

1. Проаналізуйте зовнішні та внутрішні характеристики дозвілля: циклічність, наповненість, інтенсивність та функціональність (дисфункціональність).
2. Визначте сутність поняття «соціально-культурний простір», «соціально-культурна діяльність», «соціально-культурна комунікація».
3. Проаналізуйте функціональну і організаційні структури соціально-культурного простору.

Рекомендовані інформаційні джерела 3, 4, 5, 10, 26, 29

Тема 2. Педагогічні засади дозвілля**Питання для опрацювання**

1. Що таке педагогіка дозвілля?
2. На яких рівнях реалізується дозвіллева діяльність?
3. В чому полягає сутність репродуктивного потенціалу дозвілля?
4. За якими ознаками характеризуються дозвіллеві спільноти?

5. Чи відрізняється педагогіка дозвілля від позашкільного виховання? Обґрунтуйте свою думку.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 14, 18

Тема 3. Стан наукових досліджень дозвіллевої сфери

Питання для опрацювання

1. Які організації досліджують дозвіллезнавчу проблематику?
2. Які пріоритетні напрями наукових досліджень сфери дозвілля?

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 10, 18, 19, 23, 24, 25

Тема 4. Наукові школи дозвіллезнавства

Питання для опрацювання

1. Які наукові школи дозвіллезнавства сформовані у ХХІ столітті?
2. В чому полягає сутність соціології дозвілля?
3. Чим пояснити ту увагу, яка надається питанням дозвілля в зарубіжних країнах?

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 10, 18, 19, 23, 24, 25

Тема 5. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні

Питання для опрацювання

1. Як формувалися соціологічні теорії вільного часу та дозвілля в Україні та за кордоном?
2. Поясніть сутність теорії «цивілізації дозвілля» для розуміння значення дозвілля в сучасному суспільстві?
3. Назвіть основні напрями роботи Київської школи у вивченні культурно-дозвіллевої діяльності?

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 10, 18, 19, 23, 24, 25

Тема 6. Особливості дозвіллевої роботи з молоддю

Питання для опрацювання

1. На яких принципах здійснюється дозвіллева робота з підлітками та молоддю?
2. В чому полягає пріоритетність діяльності клубів при навчальних закладах?
3. З якою метою залучаються до організації дозвіллевих заходів неформальні лідери підлітки?
4. Від яких соціокультурних факторів залежить ефективність педагогічного впливу на молодь?

Рекомендовані інформаційні джерела: 5, 15, 18, 30, 31, 33, 34, 37

Тема 7. Особливості дозвіллевої роботи з дорослими

Питання для опрацювання

1. Які характерні ознаки осіб даної вікової категорії?
2. В чому полягає сутність освітніх аспектів дозвіллевої діяльності з дорослими?
3. Які чинники впливають на розвиток дозвіллевої діяльності дорослих?
4. Які пріоритетні напрями дозвіллевої роботи з дорослими?

Рекомендовані інформаційні джерела: 5, 15, 18, 30, 31, 33, 34, 37

Тема 8. Дозвіллева діяльність з особами похилого віку

Питання для опрацювання

1. Які основні показники старіння населення?
2. В чому полягає сутність дозвіллевої діяльності для людей похилого віку?
3. Які форми та методи дозвіллевої діяльності використовуються у роботі з особами похилого віку?
4. На яких принципах будується дозвіллева робота з особами похилого віку?

Рекомендовані інформаційні джерела: 5, 15, 18, 30, 31, 33, 34, 37

Тема 9. Специфіка діяльності дозвіллевих центрів

Питання для опрацювання

1. В чому полягає природа дозвіллевих центрів?
2. Які функції виконують дозвіллеві комплекси?
3. Які головні тенденції діяльності зарубіжних дозвіллевих комплексів на сучасному етапі?

Рекомендовані інформаційні джерела: 5, 15, 18, 28, 30,31, 37

Тема 10. Робота парку як дозвіллевого центру. Дозвіллева діяльність в клубах. Музей як дозвіллевий центр

Питання для опрацювання

1. Які напрями дозвіллевої роботи є пріоритетними у парках?
2. В чому полягає своєрідність дитячого парку?
3. Яке значення поняття клуб?
4. Які функції виконує клуб як дозвіллевий заклад?
5. В чому виявляється специфіка музею як дозвіллевого центру?
6. Які функції виконує сучасний музей?

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 15, 18, 28, 30,31, 37

Тема 11. Управління дозвіллевою сферою

Питання для опрацювання

1. В чому полягає специфіка управління державних органів влади різних рівнів?
2. В чому полягає сутність управління дозвіллевою сферою на місцях?
3. Якою є організаційна структура індустрії дозвілля?
4. Що таке комерційне дозвілля?

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 15, 18, 28, 30,31, 37

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Питання та завдання для самостійної роботи студентів

1. Обґрунтуйте шляхи, закономірності розвитку та етапи становлення дозвілля як соціально-культурного явища.
2. Визначте дозвілля як складова часового простору, вид людської життєдіяльності, психологічний стан людини, ознака цілісного способу життя.
3. Обґрунтуйте сутність поняття «соціально-культурний простір», «соціально-культурна діяльність», «соціально-культурна комунікація».
4. Оункціональна і організаційні структури соціально-культурного простору та взаємозв'язків цього явища дозвіллевим простором.
5. Визначте соціально-виховне значення святкового дозвілля та види дозвіллевих розваг.
6. Вкажіть основні напрями спрямування дозвіллевої діяльності у період архаїчної доби (державно-регламентувальний період становлення сфери дозвілля).
7. Обґрунтуйте передумови створення дозвіллевої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай).
8. Охарактеризуйте виникнення розгалуженої сфери дозвілля та розбудова дозвіллевої інфраструктури в період Античності.
9. Обґрунтуйте вплив загальних соціально-культурних процесів на розвиток дозвіллевої сфери часів Середньовіччя: пріоритет релігійних цінностей, жорстка станова диференціація, декларативна форма участі в суспільному житті.

10. Проаналізуйте регламентація соціального часу і соціальної життєдіяльності та їх вплив на дозвіллеві потреби суспільства.
11. Охарактеризуйте формування традицій корпоративного дозвілля та системи корпоративних заходів.
12. Назвіть моральні та етичні виміри дозвілля.
13. Проаналізуйте особливості дозвіллевих потреб та види дозвіллевих занять доби Відродження.
14. Охарактеризуйте основні тенденції динаміки сфери дозвілля у період індустріальної доби.
15. Проаналізуйте урізноманітнення сфери дозвілля та особливості змісту дозвіллевої діяльності в напрямі просвіти.
16. Охарактеризуйте макросоціологічний та мікро соціологічний підходи у вивченні явищ вільного часу та дозвілля.
17. Проаналізуйте функції контролю, латентні функції, дисфункції та їх прояв у сфері дозвілля.
18. Обґрунтуйте інтеракціональний підхід як методологія вияву соціальної природи дозвілля через відображення в соціальному індивідуального: теорія соціального обміну Дж. Хоманса, теорія символічного інтеракціонізму Дж. Міда і Г. Блумера.
19. Обґрунтуйте суспільні трансформації та їх вплив на зміни в структурі інституту дозвілля, його реструктуризацію: скорочення традиційної мережі закладів і установ культури; поява інноваційних культурно-мистецьких організацій; зміна відношень різних соціальних груп до часу дозвілля; зрушення в ціннісно-орієнтаційній системі населення.
20. Визначте основні характеристики культурно-дозвіллевої діяльності в сучасних умовах.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Аванесова Г. А. *Культурно-досуговая деятельность: теория и практика организации* : учеб. пособие для студентов вузов / Г. А. Аванесова. — М. : Аспект Пресс, 2006. — 236 с.
2. Акимова Л. А. *Социология досуга* : учеб. пособие / Л. А. Акимова. — М. : МГУКИ, 2003. — 124 с.
3. Бабенко Н. Б. *Соціологія вільного часу і дозвілля* : навч. посіб. / Н. Б. Бабенко. — Київ : ДАКККіМ, 2006. — 196 с.
4. Бойко О. П. *Культура дозвілля в суспільстві ризику* : монографія / О. П. Бойко. — Суми : УАБС НБУ, 2011. — 285 с.
5. Бочелюк В. Й. *Дозвіллезнавство* : навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. — Київ : Центр навч. літ., 2006. — 208 с.
6. Жарков А. Д. *Технология культурно-досуговой деятельности* : учеб. пособие для студентов вузов культуры и искусств / А. Д. Жарков. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Изд-во МГУК : Профиздат, 2002. — 208 с.
7. Зборовский Г. Е. *Социология досуга и социология культуры: поиск взаимодействия* / Г. Е. Зборовский // *Социол. исслед.* — 2006. — № 12. — С. 54–59.
8. Зверева И. Д. *Стратегия развития социальной педагогики в Украине* / И. Д. Зверева // *Вісн. Запорізь. нац. ун-ту. Педагогічні науки.* — 2011. — № 3. — С. 18–21.
9. Исаева И. Ю. *Досуговая педагогика* : учеб. пособие / И. Ю. Исаева. — М. : Флинта : МПСИ, 2010. — 200 с.
10. Карпова Л. О. *Просвітництво на теренах України XIX ст. : історіографічний досвід* / Л. О. Карпова // *Актуальні питання культурології : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т.* — Рівне, 2012. — Вип. 12. — С. 51–55.

11. Кірсанов В. В. *Теоретико-методологічні та методичні засади педагогічної діагностики організації дозвілля : монографія* / В. В. Кірсанов. — Київ : Альтпрес, 2006. — 352 с.
12. Кэндо Т *Досуг и популярная культура в динамике и развитии* / Т. Кэндо // *Личность. Культура. Общество.* — 2000. — Т. 2, вып. 1. — С. 283–308.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА (ІНДЗ)

Завдання до М 1.

1. Які структурні компоненти дозвілля?

2. В чому полягає специфіка виховної функції дозвілля?

3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою:

Історія розвитку дозвіллевої сфери (на прикладі окремих напрямів дозвіллевої діяльності, окремих видів дозвілля, окремих закладів дозвіллевої сфери).

Основні питання:

- * Який зв'язок між змінами в суспільстві, в системі дозвіллевої діяльності?
- * Як змінювалися запити особистості с дозвіллевій сфері?
- * Який вплив дозвіллева діяльність спричинили на розвиток соціальних потреб?
- * Які основні тенденції розвитку дозвіллевої сфери як соціального інституту?

Завдання до М 2.

1. *Обгрунтуйте передумови створення дозвіллевої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай).*
2. *Охарактеризуйте виникнення розгалуженої сфери дозвілля та розбудова дозвіллевої інфраструктури в період Античності.*
3. *Обгрунтуйте вплив загальних соціально-культурних процесів на розвиток дозвіллевої сфери часів Середньовіччя: пріоритет релігійних цінностей, жорстка станова диференціація, декларативна форма участі в суспільному житті.*

Завдання до М 3.

1. На які типи поділяється дозвілля?

2. Які основні функції дозвілля?

3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою:

Дитина в дозвіллевій сфері.

Основні питання:

- * Яка динаміка соціального складу дітей, що залучені в систему дозвіллевої діяльності?
- * Який зв'язок між профілями дитячих дозвіллевих об'єднань і складом дітей?
- * Які освітні успіхи дітей, які залучені в дозвіллеві об'єднання?
- * Чим відрізняються діти, які залучені, і ті, що не залучені в систему дозвіллевої діяльності?

Завдання до М 4.

1. Які основні концепції дозвілля ви могли б назвати?

2. За якими принципами здійснюється дозвіллева діяльність?

3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою:

Батьки: їх відношення до дозвіллевої діяльності дітей.

Основні питання:

- * На які групи можна поділити батьків за їх відношенням до дозвілля дітей?
- * Чи існує зв'язок між відношенням батьків до дозвілля дітей і рівнем їх освіти?

* Чи спроможна освітня установа впливати на відношення батьків до дозвілля дітей?

V. Контроль якості знань студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Педагогіка культурно-дозвіллевої діяльності" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, письмова відповідь на питання, проект.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен

Критерії оцінювання знань студентів

Загальні критерії оцінювання успішності, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно"

"відмінно" ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

"добре" ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді магістра наявні незначні помилки.

"задовільно" ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх під керівництвом викладача.

"незадовільно" виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка "незадовільно" ставиться студентові, який нездатний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО.

Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Вид діяльності I семестр	Коефіцієнт виду	Кількість робіт	Результат
1.	Семинарське заняття	5	6	30
2.	Практичне заняття	5	5	25
3.	СРС	15	2	30
4	КР1	10	1	10
5	КР2	5	1	5
Підсумковий рейтинговий бал				100
№ п/п	Вид діяльності I семестр	Коефіцієнт виду	Кількість робіт	Результат

1.	Семінарське заняття	3	6	18
2.	Практичне заняття	2	6	12
3	СРС	10	2	20
4	КР	5	2	10
5	Екзамен	1	40	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни (Додаток А)

VII. ОСНОВНІ І ДОПОМІЖНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Аванесова Г. А. Культурно-досуговая деятельность: теория и практика организации : учеб. пособие для студентов вузов / Г. А. Аванесова. — М. : Аспект Пресс, 2006. — 236 с.
2. Акимова Л. А. Социология досуга : учеб. пособие / Л. А. Акимова. — М. : МГУКИ, 2003. — 124 с.
3. Бабенко Н. Б. Соціологія вільного часу і дозвілля : навч. посіб. / Н. Б. Бабенко. — Київ : ДАКККіМ, 2006. — 196 с.
4. Бойко О. П. Культура дозвілля в суспільстві ризику : монографія / О. П. Бойко. — Суми : УАБС НБУ, 2011. — 285 с.
5. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство : навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. — Київ : Центр навч. літ., 2006. — 208 с.
6. Жарков А. Д. Технология культурно-досуговой деятельности : учеб. пособие для студентов вузов культуры и искусств / А. Д. Жарков. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Изд-во МГУК : Профиздат, 2002. — 208 с.
7. Зборовский Г. Е. Социология досуга и социология культуры: поиск взаимодействия / Г. Е. Зборовский // Социол. исслед. — 2006. — № 12. — С. 54–59.
8. Зверева И. Д. Стратегия развития социальной педагогики в Украине / И. Д. Зверева // Вісн. Запоріз. нац. ун-ту. Педагогічні науки. — 2011. — № 3. — С. 18–21.
9. Исаева И. Ю. Досуговая педагогика : учеб. пособие / И. Ю. Исаева. — М. : Флинта : МПСИ, 2010. — 200 с.

10. Карпова Л. О. Просвітництво на теренах України XIX ст. : історіографічний досвід / Л. О. Карпова // Актуальні питання культурології : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. — Рівне, 2012. — Вип. 12. — С. 51–55.
11. Кірсанов В. В. Теоретико-методологічні та методичні засади педагогічної діагностики організації дозвілля : монографія / В. В. Кірсанов. — Київ : Альтпрес, 2006. — 352 с.
12. Кэндо Т. Досуг и популярная культура в динамике и развитии / Т. Кэндо // Личность. Культура. Общество. — 2000. — Т. 2, вып. 1. — С. 283–308.
13. Лісовець О. Студентські громадські організації: досвід і перспективи розвитку / О. Лісовець // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. педагогічна. — 2006. — Вип. 21, ч. 1. — С. 190–194.
14. Максимовська Н. О. Наукові засади розвитку соціальної педагогіки дозвілля / Н. О. Максимовська // Освіта та педагогічні науки. — 2012. — № 5/6. — С. 37–42. 337.
15. Максимовська Н. О. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект / Н. О. Максимовська // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2010. — Вип. 33. — С. 264–272.
16. Максимчук Ю. В. Естетичне виховання студентської молоді у процесі клубної роботи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 „Теорія та методика виховання / Максимчук Юлія Володимирівна ; Херсон. держ. ун-т.— Херсон, 2004. — 20 с.
17. Педагогика досуга : терминологический словарь / сост. О. Н. Хахлова. — Уфа : Изд-во БГПУ, 2007. — 50 с.
18. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
19. Петрова І. В. Особливості функціонування сфери дозвілля як соціально-культурного явища у другій половині XX ст. / І. В. Петрова // Вісн. Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — 2011. — № 2. — С. 51–55.
20. Петрова І. В. Становлення та розвиток дозвілля як соціально- культурного явища в Україні: 20-ті роки XX ст. / І. В. Петрова // Вісн. Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — 2009. — № 2. — С. 34–38.
21. Петрова І. Семантико-етимологічний аналіз дозвілля: культурологічний аспект [Електронний ресурс] / І. В. Петрова. — Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pki/2009_25/Petrova_I.V.pdf. — Назва з екрана.
22. Петрова І. В. Дозвілля у теоретичних рефлексіях : монографія / Ірина Владиславівна Петрова. — Київ : НАКККіМ, 2012. — 296 с.
23. Петрова І. В. Історія дозвілля: проблеми періодизації / І. В. Петрова // Вісн. Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — 2009. — № 4. — С. 39–43.
24. Петрова І. В. Розвиток дозвілля як соціально-культурного явища у XIX ст. / І. В. Петрова // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зап. Рівнен. держ. гуманітар. ун-ту : зб. наук. пр. — Рівне, 2011. — Вип. 17, т. 2.
25. Петрова І. В. Становлення та розвиток дозвілля як соціально- культурного явища в Античному Римі / І. В. Петрова // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ, 2009. — Вип. 23. — С. 139–147.
26. Піча В. М. Культура вільного часу : (філос.-соціол. аналіз) / В. М. Піча. — Львів : Світ, 1990. — 152 с.
27. Пішун С. Г. Сутність категорії дозвілля в теоретичних дослідженнях / С. Г. Пішун // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. — Запоріжжя, 2009. — Вип. 4. — С. 419–425.
28. Поліщук Ю. Й. Соціально-педагогічна діяльність сучасних громадських молодіжних об'єднань в Україні : [монографія] / Ю. Й. Поліщук ; за ред. Н. Г. Ничкала. — Тернопіль : ТИПУ, 2005. — 432 с.
29. Сидор І. П. Соціокультурні технології в організації дозвілля / Сидор І. П. // Вісник Черкського університету імені Богдана Хмельницького. Серія : Педагогічні науки. — Черкаси, 2009. — Вип. 144. — С. 146–149.

30. Сидор І. П. Упровадження нових технологій в організацію дозвіллевої діяльності студентів вищих навчальних закладів України / І. Сидор // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Сер. Педагогіка. Соціальна робота. — 2009. — № 16/17. — С. 174–176.
31. Скляр С. Ю. Соціокультурні засади організації дозвілля молоді: регіональний аспект [Електронний ресурс] / С. Ю. Скляр. — Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/sociology/2008/84-90-14.pdf>. — Назва з екрана.
32. Скляр С. Ю. Соціокультурні трансформації дозвіллевого простору молоді в умовах суспільних перетворень в Україні / С. Ю. Скляр // Соціальні технології. — 2010. — № 10. — С. 206–214.
33. Скрипник Л. В. Фізична рекреація у сфері дозвілля української молоді / Л. В. Скрипник, Г. М. Чепурда // Природа Західного Полісся та прилеглих територій. — 2012. — № 9. — С. 370–374.
34. Стеббинс Р. А. Свободное время: к оптимальному стилю досуга (взгляд из Канады) / Р. А. Стеббинс // Социол. исслед. — 2002. — № 11. — С. 92–99.
35. Стрельцов Ю. А. Культурология досуга / Ю. А. Стрельцов. — М. : МГУКИ, 2003. — 413 с.
36. Тадля О. М. Організація дозвілля студентської молоді в умовах діяльності клубних об'єднань / О. М. Тадля // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — Київ, 2010. — Вип. 24. — С. 222–227.
37. Туев В. В. Социально-культурная деятельность как понятие (включение в дискуссию) / В. В. Туев // Учен. зап. / Моск. гос. ун-т культуры и искусств. — М., 2001. — Вып. 23. — С. 25–39. 601.
- Додаткові:
1. Балахтар В. В. Педагогічні засади організації дозвілля дітей та підлітків у системі позашкільної освіти в Україні (1960–1991 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 „Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Балахтар Валентина Візиторівна ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. — Івано-Франківськ, 2010. — 20 с.
 2. Белецька І. Вплив організованого вільного часу на становлення особистості учня / Белецька І., Гаміна Т. // Соц. педагогіка: теорія і практика. — 2007. — № 3. — С. 30–33.
 3. Белецька І. В. Сучасна соціокультурна ситуація у сфері дозвілля молоді / І. В. Белецька // Вісн. Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — 2010. — № 9. — С. 71–76.
 4. Благий В. Б. Студентство Львівського університету в 1900–1914 роках: історико-соціологічний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 „Історія України» / Благий Василь Богданович ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Львів, 2003. — 20 с.
 5. Ваховський Л. Ц. Філософія виховання західної цивілізації в епоху Просвітництва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.01 „Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ваховський Леонід Цезаревич ; Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків, 2002. — 40 с.
 6. Волобуева Л. Н. Досуг в структуре образа жизни (философско- культурологические аспекты) : дис. ... канд. филос. наук : 24.00.01 / Волобуева Л. Н. — М., 2004. — 152 с.
 8. Голик Р. Львівський університет в уявленнях галицької інтелігенції XIX–XX ст. / Р. Голик // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. історична. — Львів, 2013. — Вип. 49. — С. 78–92.
 9. Губ'як В. Д. Просвітницький рух у Західному Поділлі в контексті українського національно-культурного відродження (60-ті роки XIX ст. — 30-ті роки XX ст.) / В. Д. Губ'як. — Київ : АН ВШ України, 2006. — 236 с.
 11. Добржанський С. Культурно-просвітницька діяльність «Руської Бесіди» на Буковині в другій половині XIX — початку XX ст. / С. Добржанський // На перехрестях світової науки. — Чернівці, 2006. — С. 247–248.
 12. Донік О. М. Станові та представницькі об'єднання купецтва України наприкінці XIX — на початку XX ст. / О. М. Донік // Проблеми історії України XIX–XX ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України НАН України. — Вип. 16. — С. 159–172.

13. Дрогобицький І. І. Культурно-освітня діяльність Василянського Чину в Галичині (друга половина ХІХ — початок ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 / Дрогобицький Ігор Іванович ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. — Івано-Франківськ, 2006. — 20 с.
15. Лукашів В. Я. Діяльність «Товариства ім. М. Качковського» в Східній Галичині (друга половина ХІХ — початок ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 / Лукашів Володимир Ярославович ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. — Тернопіль, 2014. — 16 с.
16. Лупаренко С. Є. Позашкільна освітньо-виховна діяльність Харківського товариства поширення в народі грамотності (1869–1920 рр.) / С. Є. Лупаренко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 46. — С. 204–213.
17. Лурье С. Я. Архимед / С. Я. Лурье. — М. ; Л., 1945. — 268 с. 318. Луцький Я. В. Український туристично-краєзнавчий рух у Галичині (30-ті рр. ХІХ ст. — 30-ті рр. ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 / Луцький Ярослав Васильович ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. — Івано-Франківськ, 2010. — 20 с.
18. Любченко О. М. Парк в контексті дозвілєво-розважальних парадигм європейської культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. культурології : спец. 26.00.01 „Теорія та історія культури / Любченко Оксана Миколаївна ; Київ. нац. ун-т культури та мистецтв. — Київ, 2011. — 21 с.
21. Маштакова В. О. Розвиток соціального виховання на Слобожанщині (ХІХ — поч. ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.05 „Соц. Педагогіка / Маштакова Вікторія Олександрівна ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — Луганськ, 2011. — 22 с.
22. Романовська Л. І. Соціально-педагогічна підтримка діяльності дитячих громадських об'єднань України : історія і сучасність : монографія / Людмила Іванівна Романовська. — Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2012. — 420 с.
23. Рубаха О. О. Спадкоємні зв'язки шкільного театру Києво- Могиллянської академії та українського професійного світського музично- драматичного театру кінця ХVІІІ — першої половини ХІХ ст. / О. О. Рубаха // Наук. зап. Нац. ун-ту „Києво-Могилян. акад. І. — Київ, 2000. — Т. 18 : Ювілейний випуск, присвячений 385-річчю КМА. — С. 143–145.
24. Рыбакова Н. В. Досуг молодежи в культурном пространстве современного города : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филос. наук : спец. 09.00.13 „Религиоведение, филос. антропология, философия культуры / Рыбакова Наталья Владимировна ; Волгогр. гос. ун-т. — Саратов, 2008. — 22 с.

VIII. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 2021 __/2022 __ Н.Р.

Навчально-методична карта
дисципліни „ПЕДАГОГІКА КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ”,
ВСЬОГО – 300 год., з них: лекції – 60 год., семінари – 34 год., практичні – 34 год., самостійна робота – 56 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
Модулі	МОДУЛЬ 1									МОДУЛЬ 2									
Назви модулів	<i>Теоретико-методологічні основи культурно-освітньої дозвіллевої діяльності</i>									<i>Історія розвитку культурно-дозвіллевої діяльності</i>									
Теми лекцій	Тема 1.1 Сутність та основні поняття культурно-освітньої дозвіллевої діяльності				Тема 1.2 Культурно-дозвіллева сфера сучасного суспільства					Тема 2.1. Історія виникнення педагогіки дозвілля як науки			Тема 2.2. Дозвілля первісної та архаїчної доби. Сфера дозвілля у період Античності		Тема 2.3. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля за часів Середньовіччя та у період Відродження. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби			Тема 2.4. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні	
Теми семінарських	Тема 1. Дозвілля як складова соціально-культурного простору				Тема 2. Культурно-дозвіллева сфера сучасного суспільства					Тема 3. Дозвілля первісної та архаїчної доби (від доісторичних часів до IV тис. до н. е.)			Тема 4. Загальні тенденції функціонування сфери дозвілля у період Відродження		Тема 5. Розвиток сфери дозвілля за індустріальної доби (середина XVII ст. - середина XX ст.)			Тема 6. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні	
	<i>5 балів</i>				<i>5 балів</i>					<i>5 балів</i>			<i>5 балів</i>		<i>5 балів</i>			<i>5 балів</i>	
Теми практичних	Тема 1. Сутність та основні поняття культурно-освітньої дозвіллевої діяльності				Тема 2. Педагогічні засади дозвілля					Тема 3. Стан наукових досліджень дозвіллевої сфери			Тема 4. Наукові школи дозвіллезнавства				Тема 5. Основні етапи розвитку сфери дозвілля в Україні		
	<i>5 балів</i>				<i>5 балів</i>					<i>5 балів</i>			<i>5 балів</i>				<i>5 балів</i>		
Самостійна робота	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 1. <i>1. Які структурні компоненти дозвілля? 2. В чому полягає специфіка виховної функції дозвілля? 3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою:</i> Історія розвитку дозвіллевої сфери (на прикладі окремих напрямів дозвіллевої діяльності, окремих видів дозвілля, окремих закладів дозвіллевої сфери). Основні питання: * Який зв'язок між змінами в суспільстві, в системі дозвіллевої діяльності? * Як змінювалися запити особистості с дозвіллевій сфері? * Який вплив дозвіллева дяльність спричинили на розвиток соціальних потреб? * Які основні тенденції розвитку дозвіллевої сфери як соціального інституту?									САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 2. <i>Обґрунтуйте передумови створення дозвіллевої сфери у державах Давнього Сходу (Єгипет, Індія, Китай). Охарактеризуйте виникнення розгалуженої сфери дозвілля та розбудова дозвіллевої інфраструктури в період Античності. Обґрунтуйте вплив загальних соціально-культурних процесів на розвиток дозвіллевої сфери часів Середньовіччя: пріоритет релігійних цінностей, жорстка станова диференціація, декларативна форма участі в суспільному житті.</i>									
	<i>15 балів</i>									<i>15 балів</i>									
Види контролю	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1. Контрольна робота – <i>10 балів</i>									МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 2. Контрольна робота – <i>5 балів</i>									
Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX

Модулі	МОДУЛЬ 3.			МОДУЛЬ 4.		
Назви модулів	Організація культурно-освітньої дозвілєвої діяльності			Управління культурно-освітньою дозвілєвою діяльністю		
Теми лекцій	Тема 3.1. Напрями, форми і методи організації культурно-освітньої дозвілєвої діяльності	Тема 3.2. Виховне значення культурно-освітньої дозвілєвої діяльності	Тема 3.3. Культурно-освітня дозвілєва діяльність з різними групами населення	Тема 4.1. Основні принципи управління культурно-дозвілєвою діяльністю.	Тема 4.2. Методи управління культурно-дозвілєвою діяльністю.	Тема 4.6. Організація та управління роботою культурно-освітніх дозвілєвих закладів.
Теми семінарських	Тема 7. Культурно-освітня та культурно-дозвілєва сфери 3 бали	Тема 8. Форми і методи культурно-освітньої дозвілєвої діяльності 3 бали	Тема 9. Дозвілєва діяльність і різними категоріями населення 3 бали	Тема 10. Основні інститути дозвілєвої сфери 3 бали	Тема 11. Інститут дозвілля як важливий елемент соціальної структури постіндустріального суспільства 3 бали	Тема 12. Управління дозвілєвою сферою 3 бали
Теми практичних	Тема 6. Особливості дозвілєвої роботи з молоддю 2 бали	Тема 7. Особливості дозвілєвої роботи з дорослими 2 бали	Тема 8. Дозвілєва діяльність з особами похилого віку 2 бали	Тема 9. Специфіка діяльності дозвілєвих центрів 2 бали	Тема 10. Робота парку як дозвілєвого центру Дозвілєва діяльність в клубах. Музей як дозвілєвий центр 2 бали	Тема 11. Управління дозвілєвою сферою 2 бали
Самостійна робота	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 3. 1. На які типи поділяється дозвілля? 2. Які основні функції дозвілля? 3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою: Дитина в дозвілєвій сфері. Основні питання: * Яка динаміка соціального складу дітей, що залучені в систему дозвілєвої діяльності? * Який зв'язок між профілями дитячих дозвілєвих об'єднань і складом дітей? * Які освітні успіхи дітей, які залучені в дозвілєві об'єднання? * Чим відрізняються діти, які залучені, і ті, що не залучені в систему дозвілєвої діяльності? 10 балів			САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 4. 1. Які основні концепції дозвілля ви могли б назвати? 2. За якими принципами здійснюється дозвілєва діяльність? 3. Виконайте індивідуально-дослідне завдання за темою: Батьки: їх відношення до дозвілєвої діяльності дітей. Основні питання: * На які групи можна поділити батьків за їх відношенням до дозвілля дітей? * Чи існує зв'язок між відношенням батьків до дозвілля дітей і рівнем їх освіти? * Чи спроможна освітня установа впливати на відношення батьків до дозвілля дітей? 10 балів		
Види контролю	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1. Контрольна робота-5 балів			МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 2. Контрольна робота – 5 балів		
Форма контролю	ЕКЗАМЕН -40 БАЛІВ					